

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13C/369/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815218575
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3815218575.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Karadžičova č. 8, Bratislava, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova č. 8, Bratislava, proti odporcovi: M. D., nar. XX.X.XXXX, bytom E., Z. č. 4, o zaplatenie XXX,XX eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a**.

Odporcovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom podaným na Okresný súd Prievidza dňa 25.11.2015 uplatnil voči odporcovi nárok na zaplatenie sumy 995,82 eura s úrokom z omeškania 8,5% ročne od 01.08.2013 do zaplatenia, ako i nárok na náhradu trov konania. Medzi Všeobecnou úverovou bankou a.s. Bratislava a odporcom bola uzavretá zmluva o bežnom účte v zmysle § 708 a nasl. ustanovení Obchodného zákonníka s možnosťou povoleného prečerpania finančných prostriedkov na účte v prípade splnenia stanovených podmienok. Banka poskytla povolené prečerpanie na bežnom účte vo výške 995,82 eura na dobu trvania zmluvy o bežnom účte. V dôsledku porušenia zmluvných povinností vypovedala banka listom zo dňa 30.04. 2013 zmluvný vzťah, čím sa pohľadávka stala splatnou v celosti. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.09.2014 došlo k postúpeniu pohľadávky na navrhovateľa.

Súd doručil odporcovi návrh s prílohami. Odporca vo svojej výpovedi na pojednávaní konanom dňa 25.05.2016 uviedol, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný, nakoľko ide o starý dlh, ktorý je zrejme premlčaný, keďže predmetný účet prestal využívať, aj povolené prečerpanie mu bolo zastavené ešte asi 5 rokov dozadu. Potvrdil, že posledná kreditná položka na bežnom účte bola z mája 2010. Následne účet nevyužíval, resp. zo strany banky mu bolo poskytnutie kontokorentu zastavené. Bolo to asi 5 rokov dozadu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporcu, listinnými dôkazmi, a to zmluvou o bežnom účte zo dňa 10.07.2008, Všeobecnými obchodnými podmienkami VUB a.s. pre depozitné produkty, výpoveďou Zmluvy o bežnom účte zo dňa 30.04.2013, doručenkou, výpisom z bankovej knihy zo dňa 24.09.2014, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 06.10.2014, podacím hárkom, predžalobnou výzvou zo dňa 02.10.2015, písomným vyjadrením navrhovateľa zo dňa 21.03.2016, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

Zmluvou o bežnom účte a poskytovaní produktov služieb flexiúčtu zo dňa 10.07.2008 zriadila Všeobecná úverová banka a.s. odporcovi bežný účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX, pričom odporcovi bola vystavená platobná karta Štandard, PK VISA Classic s dohodnutým denným limitom 50 000,- Sk, ďalej

služba nonstop banking a iné. Výpoveďou zmluvy o bežnom účte zo dňa 30.04.2013 VÚB a.s. Bratislava vypovedala zmluvu o bežnom účte s účinnosťou ku koncu druhého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bude výpoveď doručená. Výpoveď nebola doručená odporcovi.

Listom zo dňa 06.10.2014 oznamovala VUB a.s. odporcovi postúpenie pohľadávky na navrhovateľa na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 29.09.2014.

Predžalobnou výzvou zo dňa 22.10.2015 vyzýval právny zástupca navrhovateľa odporcu k zaplateniu dlžnej istiny 995,82 eura, úrokov z omeškania vo výške 190,16 eura a trov konania vo výške 143,62 eura.

Z písomného vyjadrenia navrhovateľa, jeho doplnenia návrhu a špecifikácie žalovanej pohľadávky zo dňa 21.03.2016 vyplýva, že ku dňu ukončenia zmluvného vzťahu bol odporca v debetnom zostatku vo výške 2454,07 eura. Odo dňa kedy sa účet odporcu poslednýkrát dostal do debetného stavu, je celkový súčet kreditných transakcií vo výške 6826,14 eura, ktoré boli započítané na istinu pohľadávky a celkový súčet debetných transakcií vo výške 9280,21 eura, ktoré pozostávajú z istiny vo výške 7552,23 eura, debetného úroku vo výške 1587,41 eura, poplatkov vo výške 140,57 eura. Vzhľadom na to, že všetky kreditné transakcie vo výške 9280,21 eura boli započítané na istinu pohľadávky, uvedená suma debetného zostatku vo výške 2454,07 eura pozostáva z istiny vo výške 726,09 eura (7552,23 eura - 6826,14 eura), debetného úroku vo výške 1587,41 eur a poplatkov vo výške 140,57 eura. V súdnom konaní si navrhovateľ z uvedenej sumy uplatňuje sumu v rámci nesplateného povoleného prečerpania vo výške 995,82 eura pozostávajúcu z istiny vo výške 726,09 eura, časti debetného úroku vo výške 129,16 eura a poplatkov vo výške 140,57 eura. Na predmetný zmluvný vzťah sa zákon č. 258/2001 Z. z. nevzťahuje, pretože nejde o spotrebiteľský úver v zmysle tohto zákona. Kontokorentný úver je osobitnou formou úveru a poskytuje sa formou povoleného prečerpania, t. j. debetu a nie je vopred dohodnutý počet, výška a termíny splátok úveru, pohľadávka je splácaná formou započítania pohľadávky z úveru banky voči klientovej pohľadávke z účtu, a to v momente vzniku pohľadávky z účtu a v rozsahu, v ktorom sa pohľadávky kryjú.

Podľa § 708 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka, zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa. Na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

Podľa § 709 ods. 1 Obchodného zákonníka, banka je povinná prijímať na bežný účet v mene, na ktorú znie, peňažné vklady alebo platby uskutočnené v prospech majiteľa účtu a z peňažných prostriedkov na bežnom účte podľa písomného príkazu majiteľa účtu alebo pri splnení podmienok určených v zmluve vyplatiť mu požadovanú sumu alebo uskutočniť v jeho mene platby ním určeným osobám. Banka je povinná prijímať platby na bežný účet, vykonávať platby z bežného účtu a vykonávať zúčtovanie uskutočnených platieb v súlade so zmluvou o bežnom účte a v lehotách a za ďalších zákonom ustanovených podmienok pre poskytovanie platobných služieb.

Podľa § 710 Obchodného zákonníka, ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

Podľa § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie:

a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,

b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom;

Podľa § 3 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pri spotrebiteľských úveroch formou preddavkov na bežný účet s výnimkou kreditnej karty (§ 1 ods. 3) alebo v prípadoch, keď nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy informovaný o úverovom limite, o nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, o spôsobe výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov, o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva

zmenená, a o spôsobe a termíne skončenia zmluvného vzťahu. Počas trvania zmluvy musí byť spotrebiteľ bezodkladne informovaný o zmene ročnej percentuálnej miery nákladov.

Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a vznesenej námietky premlčania zo strany odporcu, súd návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu neopodstatnenosti žalovanej sumy v časti poplatkov a v časti úverovej istiny z dôvodu premlčania. Zo spisu vyplýva, že predmetný vzťah medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcu mal vzniknúť dňa 10.07.2008 uzatvorením zmluvy o bežnom účte a poskytovaní produktov a služieb flexiúčtu. Je nepochybné, že odporca konal pri uzatváraní zmluvy ako fyzická osoba a mal postavenie spotrebiteľa v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Na uvedený vzťah dopadá právna úprava tohto zákona, pretože povolené prečerpanie peňažných prostriedkov z bežného účtu odporcovi bolo poskytované a čerpané formou kreditnej karty, čo vyplýva zo zmluvných dojednaní o zriadení zmluvy o bežnom účte a nakoniec aj z jednotlivých bankových operácií z výpisu z účtu odporcu (§ 1 ods. 3 citovaného zákona). Veriteľ je povinný i pri týchto spotrebiteľských úveroch splniť podmienky upravené v § 3 ods. 6 citovaného zákona. Navrhovateľ vôbec nepreukázal, či odporca ako spotrebiteľ bol informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, o poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená a o spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy. Ani právnym nástupníctvom sa povaha predmetnej veci ako spotrebiteľskej nemohla zmeniť. Súdna prax považuje spotrebiteľské zmluvy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskoprávne vzťahy. Úver poskytovaný formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte je síce absolútnym obchodom a dopadá na neho tretia časť Obchodného zákonníka, avšak predmetná vec sa týka spotrebiteľskej zmluvy, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou. Úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekvencovanejšie občianskoprávne vzťahy a v prípade duplicitnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnú úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo /vid' napr. rozsudok NS SR 5MCdo 20/2009, IÚS 402/2013 z 19.6.2013, v obdobnej veci aj KS TN 17Co 653/2014 z 29.4. 2015/. Preto i pre účely posúdenia náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a posúdenia premlčania práva zo spotrebiteľskej zmluvy je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ navrhovateľ špecifikoval žalovanú sumu 995,82 eur a táto má predstavovať istinu 726,09 eur, časti debetného úroku vo výške 129,16 eur a poplatkov vo výške 140,57 eur, ani na výzvu súdu jasne a zrozumiteľne neuviedol z čoho konkrétne má žalovaná istina pozostávať, kedy konkrétne túto istinu mal odporca vyčerpať, kedy sa stal tento dlh splatným. Bremeno tvrdenia rozhodných skutočností zaťažuje najmä navrhovateľa, ktorý sa domáha svojho práva a v prípade, že ho neunesie, čo je prípad navrhovateľa v tomto konaní v časti úverovej istiny, nemôže byť v konaní úspešný. Súd nemôže sám nahrádzať skutkové tvrdenia navrhovateľa, resp. hľadať právny dôvod, od ktorého odvodzuje svoje právo na žalovanú sumu. Samotný stav debetného zostatku 2454,07 eur ku dňu ukončenia zmluvy vyjadruje len zaúčtovanie jednotlivých účtovných operácií bankou na účte odporcu. Súd chýbajúce tvrdenia navrhovateľa nemôže nahrádzať predloženým výpisom z účtu odporcu, súd nemá povinnosť „vyhľadávať“ z predloženého výpisu z účtu, ktoré položky sa môžu týkať skutočne vyčerpanej úverovej istiny a v ktorom konkrétnom období zvlášť za stavu, že banka neustále kapitalizuje zmluvné úroky, úroky z omeškania a rôzne poplatky do vykazovaného debetného zostatku. Aj v prípade platne uzatvoreného kontokorentného úveru je veriteľ povinný preukázať výšku kontokorentného úveru, sumy čerpania úveru, úroky a z akých súm, v akej sadzbe a za aké obdobie sú účtované, ďalej o aké poplatky, v akom období a z akého dôvodu sú uplatňované. I napriek uvedenému súd konštatuje, že z výpisu z účtu odporcu vyplýva, že odporca sa na svojom účte dostal prvýkrát do mínusového stavu už dňa 23.02.2009, kedy bol zostatok na jej účte -104,29 eura, následne stav na jeho účte bol neustále mínusový, takže odporca nedodrжал základnú podmienku, a to mesačné zasielanie kreditov. Posledná kreditná operácia na účte odporcu bola dňa 12.05.2010 v sume 345,18 eura, následne boli na účte účtované len rôzne poplatky, poplatok za spracovanie exekúcie a podobne. Z výpisu z účtu je zrejmé, že akúkoľvek úverovú istinu vyčerpal odporca naposledy v roku 2010 (operácia 14.05.2010). Vychádzajúc zo všeobecných obchodných podmienok VUB a.s. pre depozitné produkty, a to bodu 4.11.3 nepovolený debet sa stáva okamžite splatný v prípade neuhradenia debetu v stanovenej lehote. Je teda zrejmé, že veriteľ mal právo uplatňovať pohľadávku z titulu debetného zostatku na účte voči odporcovi už v roku 2010, kedy jeho stav na účte bol dlhodobý debetný a tento stav sa navyšoval o účtovanie rôznych poplatkov a úrokov až do roku 2013, t. j. do výpovede zo zmluvy o účte.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

V danej veci podľa názoru súdu je akékoľvek právo navrhovateľa ako právneho nástupcu veriteľa v časti istiny premlčané. Zmluva medzi pôvodnými účastníkmi bola uzavretá dňa 10.07.2008, v zmluve sa nenachádza jasná a zrozumiteľná dohoda o splatnosti vyčerpaného úverového limitu v jednotlivých mesiacoch. Ak právo veriteľa na splnenie dlhu za podmienky, že odporca ako dlžník dlhú dobu zmluvnú podmienku kreditných operácií nedodržiaval /čl. 4.10.6 VOP/, nebolo vyslovene upravené a platne dohodnuté, veriteľovi začala plynúť trojročná premlčacia doba na uplatnenie svojho práva z depozitného zostatku z titulu úverovej istiny dňom skutočného vyčerpania, t.j. v danej veci už v roku 2010 (viď napr. rozsudok NS ČSR R 28/1984, R 91/2004). Pri aplikácii premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka, ktorá je trojročná, je teda zrejme, že všetky splatné nároky navrhovateľa z titulu istiny a príslušenstva splatné pred 25.11.2012 sú premlčané. Navrhovateľ podal návrh na súd dňa 25.11.2015, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá preukázateľne uplynula už v roku 2013. Navrhovateľ však ani nešpecifikoval za aké obdobie omeškania dlhu ide, čo tvorí úverovú istinu, úroky, poplatky a iné nároky. Na uvedenom závere nič nemení ani to, že veriteľ vypovedal zmluvu listom zo dňa 30.04.2013, pretože mu nič nebránilo uplatňovať svoje nároky na súde aj bez dania výpovede zo zmluvného vzťahu. Danie výpovede ako takej nemá vplyv na splatnosť záväzku dlžníka, ktorá nastala pred samotným úkonom výpovede.

Pre úplnosť súd udáva, že praktika banky, keď odporca ako dlžník bol už dlhodobo v mínusovom stave, tento neustále na svojom účte udržiaval viac rokov, banka takýto stav tolerovala a viac rokov účtovala rôzne poplatky a úroky, nemôže požívať právnu ochranu s poukazom na § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. V súvislosti s nepovolením prečerpaním na účte súd konštatuje, že takýto vzťah medzi účastníkmi nebol platne dohodnutý, ak napriek tomu banka vykoná inkaso na ťarchu účtu a prekročí sa rozsah povoleného prečerpania, uvedené musí ísť len na ťarchu banky. Pokiaľ zmluva zároveň neumožňuje ďalšie prekročenie úverového limitu a na druhej strane VOB takúto možnosť upravujú a pripúšťajú, táto úprava spôsobuje neurčitost' citovaných dojednaní obchodných podmienok, a tým i ich neplatnosť /napr. rozsudok KS TN 17Co 92/2015 z 17.2.2016/.

Pokiaľ ide o poplatky v sume 140,57 eur, tento nárok navrhovateľa nie je dôvodný už i preto, že súd nepovažuje poplatky za platne dohodnuté. V zmluve o zriadení kontokorentného úveru sa poplatky vôbec neuvádzajú, tieto nie sú nijako špecifikované, ani ich výška, preto v zásade s poukazom na § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch veriteľovi poplatky nepatria. Nárok na poplatky účtované majiteľovi účtu s odkazom na Sadzobník alebo Cenník poplatkov nevychádza zo zmluvnej podmienky individuálne dohodnutej, pretože Cenník poplatkov má jednostranne nadstavený banka a tento jednostranne aj počas trvania zmluvného vzťahu mení. V spotrebiteľských veciach neprichádza do úvahy z hľadiska požiadavky písomnej formy zmluvných dojednaní odkaz na obchodné podmienky alebo cenník známe zmluvným stranám, či k návrhu priložené, pretože platí povinnosť písomnej úpravy zmluvných záväzkov. Zmyslom inštitútu obchodných podmienok je len ozrejmienie vzťahov medzi zmluvnými stranami, nie samotné zakotvenie jednotlivých nárokov. Vzhľadom na uvedené súd návrh navrhovateľa zamietol v celom rozsahu ako nedôvodný.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 OSP. V konaní bol úspešný odporca, ktorý si trovy konania neuplatnil, preto súd vyslovil, že mu náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd v Trenčíne.

V zmysle § 205 ods. 1 a 2 OSP, sa v odvolaní má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.